

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 22P/43/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924202454
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2024:6924202454.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti, A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX, všetky mal. deti trvale bytom D. E., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, deti rodičov: matky F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E., t. č. D. E. XXX a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXX, t. č. D. E., G. XXX, za účasti H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E. XXX, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd dočasne, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku, odníma maloleté deti A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti rodičov a na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí, im nariaďuje pobyt v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa, IČO: 37 955 411.

II. Matka a otec maloletých detí sú povinní na dosiahnutie účelu výchovného opatrenia spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota a s obcou Rimavská Seč.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením zo dňa 03.06.2024 súd začal konanie o uloženie výchovného opatrenia mal. deťom: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX a zároveň nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hnúšťa. Konanie o uloženie výchovného opatrenia začal z dôvodu, že predchádzajúce výchovné opatrenie, ktorým súd dočasne, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku mal. deti odňal z osobnej starostlivosti rodičov a na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov im nariadil pobyt v Centre pre deti a rodiny, nesplnilo svoj účel a rodičia si neupravili sociálne a osobné pomery tak, aby deti mohli prevziať späť do osobnej starostlivosti.

2. Matka ani otec maloletých detí sa k uzneseniu o začatí konania písomne nevyjadrili. Matka maloletých detí na súdnom pojednávaní uviedla, že súhlasí s uložením opakovaného výchovného opatrenia, ktorým by súd maloleté deti odňal zo starostlivosti rodičov a nariadil im pobyt v centre pre deti a rodiny. Matka si bola vedomá, že ani ona ani otec mal. detí nemajú zabezpečené bytové, finančné, sociálne ani osobné podmienky na to, aby deti mohla prevziať do svojej starostlivosti. Otec sa súdom nariadeného pojednávania nezúčastnil, napriek tomu, že naň bol riadne predvolaný. Svoju neúčasť neospravedlnil.

3. Kolíznym opatrovníkom na pojednávaní uviedol, že nad všetkými tromi maloletými deťmi navrhuje nariadiť výchovné opatrenie, ktorým budú na 6 mesiacov odňaté zo starostlivosti rodičov a umiestniť ich do Centra pre deti s rodiny Hnúšťa z dôvodu, že od uloženia predchádzajúceho výchovného opatrenia,

v rodine nedošlo k zmene pomerov a rodičia ďalej nie sú schopní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti.

4. Dokazovanie súd vykonal výsluchom matky mal. detí a listinnými dôkazmi listinnými dôkazmi a to rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 01.12.2023, sp. zn. 22P/36/2023, F.:E.:I.:XXXX:XXXXXXXXXX.X, správami orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo šetrení pomerov v rodine mal. detí, správou CDR Hnúšťa na mal. deti, správou Sociálnej poisťovne na rodičov mal. detí a správou obce Rimavská Seč o povesti rodičov mal. detí. Na základe vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutočný stav veci:

5. Z rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 01.12.2023, sp. zn. 22P/36/2023, ECLI:SK:OSRS:20236923203835.4 mal súd preukázané, že mal. deti, A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a B. B., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z manželstva F. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. XX.XX.XXXX. Okrem maloletých detí z manželstva pochádzajú aj mal. J. B., nar. XX.XX.XXXX a mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX. Ďalšie deti pochádzajúce zo vzťahu rodičov sú už plnoleté.

6. Okresný súd Rimavská Sobota rozsudkom zo dňa 01.12.2023, sp. zn. 22P/36/2023, ECLI:SK:OSRS:20236923203835.4, maloletých J. a C. zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca z otcovej strany, H. B., nar. XX.XX.XXXX a nad mal. A., C. a B. nariadil výchovné opatrenie, ktorým ich dočasne, na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, odňal z osobnej starostlivosti rodičov a na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov im nariadil pobyt v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa. Urobil tak, nakoľko mal v konaní preukázané, že žiadny z rodičov mal. detí B. v čase rozhodnutia nedokázal zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti riadnym spôsobom tak, aby to neohrozilo ich zdravie a zdravý fyzický a psychický vývoj. Otec maloletých detí bol alkoholik a nedokázal sa postarať ani sám o seba, nie to ešte o maloleté deti. Obdobne matka maloletých detí v nadmernej miere požívala alkoholické nápoje a aj z hľadiska jej mentálnej úrovne nebola schopná starať sa o maloleté deti tak, aby mali riadne zabezpečené aspoň základné potreby pre život ako je hygienicky nezávadný domov, strava, počasie primerané oblečenie, zdravotná starostlivosť potrebná s ohľadom na aktuálny zdravotný stav maloletých detí a zabezpečenie riadneho plnenia povinnej školskej dochádzky. V čase rozhodnutia matka bývala v polorozpadnutom dome v D. E. K. XXX, kde obývala jednu miestnosť bez prívodu elektrického prúdu a bez vody. Domácnosť bola zariadená len časťami starého opotrebovaného nábytku, všade bola špina a neporiadok. Domácnosť bola neudržiavaná, čistota a hygiena domáceho prostredia bola na veľmi nízkej úrovni. Taktiež boli špinavé maloleté deti. Matka opakovane nechávala maloleté deti samé, bez dozoru dospeléj osoby, o najmenšie deti sa staral najstarší brat J.. Pri opakovaných návštevách orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v domácnosti bolo zistené, že maloleté deti boli opakovane choré a matka im nedokázala riadne zabezpečiť zdravotnú starostlivosť. Maloletý A., ktorý od septembra 2023 nastúpil do 1. ročníka ZŠ, do školy vôbec nechodil. Maloletá C. a B. sa narodili predčasne, s nízkou pôrodnou hmotnosťou a v starostlivosti matky zaostávali vo vývine. Mali intoleranciu na kravské mlieko, pričom matka nedodržiava odporúčania obvodnej lekárky ohľadom zabezpečovania bezlaktózovej stravy pre maloleté deti. Od septembra 2023 mali maloletá C. a B. navštevovať materskú školu - povinné predškolské vzdelávanie, čo nerobili, stále boli doma a ležali v posteli špinavé a zanedbané. Matka sa často túlala, požívala alkoholické nápoje, ignorovala odporúčania všetkých zainteresovaných subjektov (orgán SPODaSK, CDR Rimavská Sobota, obec, školu, lekárku, príbuzných). V rozvoji rodičovských zručností matke nepomohli ani opatrenia orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v rámci ktorých s matkou na rozvoji jej rodičovských zručností pracovalo Centrum pre deti a rodiny Tornaľa.

7. Zo správ orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 08.04.2024, 21.05.2024 a 28.06.2024 o plnení účelu výchovného opatrenia mal súd preukázané, že dňa 06.12.2023 bola zorganizovaná prípadová konferencia na pôde Obecného úradu Rimavská Seč, kde bol vypracovaný plán úloh pre riešenie situácie mal. detí B.. Úlohy jednotlivých zainteresovaných subjektov boli nasledujúce: Matka si počas obdobia, na ktoré bolo nariadené výchovné opatrenie, mala upraviť bytové pomery, zlepšiť hygienu a starostlivosť o seba aj domácnosť a pravidelne sa zaujímať o deti v centre pre deti a rodiny. Otec si mal vybaviť si občiansky preukaz a zredukovať požívanie alkoholických nápojov. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota a obec D. E. mali zabezpečiť mapovanie situácie v biologickej rodine a motivovať rodičov k plneniu zadaných úloh. Centrum pre deti a rodiny malo podporovať osobné a telefonické kontakty detí s biologickou rodinou, zabezpečiť postupnú adaptáciu detí na nové prostredie a sledovať fyzický, psychický, sociálny vývin detí.

8. Pri šetreniach pomerov v rodine za účelom zistenia plnenia účelu výchovného opatrenia bolo zistené, že matka mal. detí stále býva na adrese D. E. XXX v polorozpadnutom dome vlastnenom Rímskokatolíckou cirkvou, ktorý nemá oprávnenie užívať. Bytové podmienky si nijakým spôsobom nezlepšila, do zdravia neohrozujúceho prostredia sa nepresťahovala. Obec Rimavská Seč nemá v súčasnosti k dispozícii sociálne byty. Počas šetrenia vykonaného v rodine 01.02.2024 bola miestnosť v rodinnom dome, ktorú matka obýva, bez elektriny, bez vody, špinavá a neuprataná. Na hlinenej podlahe boli porozhadzované odpadky, špinavé šatstvo a prázdne plastové fľaše od vína. Chýbal nábytok aj sporák na tuhé palivo. Miestnosť bola zatemnená, na okne sa nachádzala špinavá deka. Jediným kusom nábytku v miestnosti bola posteľ, na ktorej spáva matka detí, ďalšie časti nábytku sú zdemolované. Matka detí uviedla, že sporák bola nútená odpredať. Matka je naďalej nezamestnaná, evidovaná na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobotá, bez nároku na podporu v nezamestnanosti. Poberá pomoc v hmotnej núdzi vo výške 85,- € mesačne. Z výsluchu matky mal súd preukázané, že užíva niekoľko druhov liekov (Paretin, Neurol, Tensiomin). Nie je zrejmé, či tieto lieky matka stále potrebuje a ak áno, či dodržiava pravidelnosť ich užívania. Matka vo svojom výsluchu uviedla, že z peňazí, ktoré dostane ako dávku v hmotnej núdzi – 85,- € mesačne, dáva 5,- € starému otcovi maloletých detí, ktorý zabezpečuje náhradnú osobnú starostlivosť o mal. J. B. a C. B.. Desať eur posielala do CDR Hnúšťa. Zo zvyšných peňazí zabezpečuje svoje mesačné živobytie. Uviedla, že si peniaze vie rozdeliť. Môže si z toho zakúpiť tri rožky denne, keksíky – venčeky a sviečky, aby večer nebola po tme. Matka uviedla, že cigarety si nekupuje, zbiera špaky na ulici a pripaľuje si ich. Vodu pije zo studne v obci Rimavská Seč. Matka predpokladá, že od obce Rimavská Seč dostane nové bývanie. V mesiaci august 2024 by mala dostať vyššiu dávku v hmotnej núdzi – 180,- €. Chcela by začať robiť aktivačné práce pre obec.

9. Od pracovníkov Obecného úradu Rimavská Seč bolo zistené, že matka detí chodí každý deň na úrad a domáha sa rôznych vecí. Chodí aj do školy aj na políciu. Užíva lieky, ktoré možno kombinuje aj s alkoholom. Podáva rôzne udania na manžela a svokra. Návrat detí do rodiny matky ani otca pracovníci obce neodporúčajú.

10. Otec mal. detí stále býva na adrese D. E. XXX, na spoločnom dvore u svojho otca, H. B.. Je nezamestnaný, avšak dlhodobo nie je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nemá občiansky preukaz. Živí sa len príležitostnou prácou v obci. Často požíva alkoholické nápoje. Otec sa sociálnym pracovníkom pri šetrení vyjadril, že sa o deti nedokáže postarať, pretože nemá žiaden príjem, ani vhodné podmienky na ich výchovu.

11. Maloleté deti sa na prostredie centra pre deti a rodiny adaptovali bez problémov. U mal. A. boli zistené veľké nedostatky v doterajšom vzdelávaní. Maloletý má rečovú bariéru. Jeho rodný jazyk je maďarský, a preto potrebuje pri učení individuálny prístup. Maloletý sa snaží komunikovať po slovensky. Jeho zdravotný stav je dobrý. Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že sa na Okresnom súde Rimavská sobota pod sp. zn. 22P/53/2023 vedie konanie o zverenie maloletého A. do náhradnej osobnej starostlivosti jeho sesternice z otcovej strany, G. F., žijúcej v Rakúsku. O jej návrhu nebolo možné rozhodnúť do rozhodnutia súdu v predmetnej veci, nakoľko súd nemal k dispozícii zo strany dožiadaného súdu v Rakúsku dôkazy o pomeroch u p. G. F., ani súhlas ústredného orgánu Rakúskej republiky s umiestnením maloletého dieťaťa do tohto štátu Európskej únie, čo je podmienka umiestnenia dieťaťa v členskom štáte EÚ, vyplývajúca z čl. 82 Nariadenia Rady (EÚ) 2019/1111 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí.

12. Maloletá C. a B. navštevujú Materskú školu v Hnúšti. Po nástupe do CDR sa začali učiť základným hygienickým a stravovacím návykom a sebaobslužným činnostiam ako aj obliekanie a obúvanie. Do príchodu do CDR mal. deti nepoznali tečúcu vodu. Sú stále plienkované. Od príchodu do CDR pribrali na hmotnosti, dobre sa stravujú a začali viac komunikovať. Ich zdravotný stav je dobrý.

13. Matka sa o maloleté deti zaujíma, telefonuje im, bola aj na osobnú návštevu v CDR. Stretla sa len s mal. A., nakoľko mal. C. a B. boli v škôlke. Otec sa s deťmi nekontaktuje.

14. Podľa § 37 ods. 3 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine v účinnom znení (ďalej aj zákon o rodine) ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo

maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a. zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b. zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c. zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

15. Podľa § 37 ods. 4 zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

16. Podľa § 37 ods. 5 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

17. Posúdiac skutočný stav zistený vykonaným dokazovaním v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení mal súd za to, že výchovné opatrenie, ktoré bolo uložené mal. deťom B. rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 01.12.2023, sp. zn. 22P/36/2024, ECLI:SK:OSRS:2023:6923203835.4, ktorým súd na dobu 6 mesiacov maloleté deti odňal z osobnej starostlivosti rodičov a na účely úpravy rodinných a sociálnych pomerov im nariadil pobyt v centre pre deti a rodiny nesplnilo svoj účel a ani jeden z rodičov si neupravil svoje existenčné podmienky tak, aby mohol zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Podmienky u oboch rodičov ostali prakticky nezmenené, ako boli v čase uloženia prvého výchovného opatrenia. Matka detí si doteraz nezabezpečila lepšie bývanie. Jej príjem je minimálny a ťažko z neho dokáže sama vyžiť. Úroveň zabezpečovania starostlivosti o ňu samotnú je nedostatočná po všetkých stránkach - stravovanie, odievanie, zdravotná starostlivosť, hygiena a bezpečnosť bývania. Matka užíva viaceré druhy liekov, pričom vzhľadom na jej správanie existuje dôvodné podozrenie, že ich kombinuje s alkoholom. Samotná matka to síce popiera, na jej správaní to však bolo opakovane pozorované pracovníkmi obce Rimavská Seč. Pri šetrení v domácnosti matky vykonaným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, boli v domácnosti matky nájdené prázdne fľaše od vína. Otec detí je dlhoročný alkoholik, ktorý sa nedokáže postarať sám o seba, nie to ešte o maloleté deti. Preto, keďže ani jeden z rodičov nedokáže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti tak, aby neboli ohrozené ich život a zdravie a neexistuje vhodná osoba, ktorá by bola ochotná zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o mal. deti, uložil súd mal. deťom opakovane výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine a mal. deti na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku odňal z osobnej starostlivosti rodičov a na účely zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov im nariadil pobyt v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa. Rodičom maloletých detí súčasne v zmysle § 37 ods. 4 písm. a) zákona o rodine uložil na dosiahnutie účelu výchovného opatrenia povinnosť spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota a s obcou Rimavská Seč.

18. O trovách účastníkov konania súd rozhodol v súlade s § 52 Zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z nich nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresnom súde Rimavská Sobota.

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu (trojmo).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.